

مقدمه: از چالش‌های مراکز مراقبت بهداشتی، عدم دسترسی مدیران به داده‌های واقعی و به‌هنگام در موقع تصمیم‌گیری است. از آنجا که طبق گزارش‌های دریافتی از سازمان بهداشت جهانی، ایران تا چند سال آینده دچار بحران سالمندی خواهد شد؛ لذا سیستم اطلاعات مدیریت سلامت، می‌تواند مدیران را در تصمیم‌گیری به‌موقع و سریع یاری کند.

هدف: مطالعه حاضر با هدف ارائه الگوی مفهومی سیستم اطلاعات مدیریت سلامت سالمندان برای ایران طراحی گردید.

روش پژوهش: مطالعه حاضر شامل چهار مرحله مجزا بود. مرحله اول، وضعیت موجود سیستم اطلاعات مدیریت سلامت سالمندان ایران شناسایی شد و به صورت روایتی از طریق تحلیل چارچوبی، مستندات و مصاحبه‌های انجام شده، تحلیل شد. مرحله دوم، سیستم سلامت سالمندان در کشورهای سوئد، آمریکا و ژاپن مورد بررسی قرار گرفت و مقایسه آن‌ها با استفاده از جداول تطبیقی نشان داده شد. مرحله سوم، اجزای مدل سیستم مذکور، از طریق سه دور دلفی تدوین و تعیین اعتبار گردید. در نهایت - در مرحله چهارم - نمودارهای ترسیم شده از طریق زبان مدل سازی یکپارچه، توسط متخصصان در نشست متخصصان، اعتبار سنجی و تایید شد.

یافته‌ها: طبق یافته‌ها، سیستم اطلاعات مدیریت سلامت سالمندان در ایران وجود ندارد و اکثر اطلاعات مورد نیاز مدیران به صورت دستی تهیه می‌شود. مستند سازی داده، گردش داده، تحلیل و گزارش دهی داده و دسترسی اطلاعات در بیشتر مراکز به شکل غیر الکترونیک است. در صورتی که، مقایسه کشورها نشان داد، در هر سه کشور منتخب مستندسازی داده‌های سالمندان، گردش داده به صورت الکترونیک انجام می‌شود. تنها تحلیل داده‌ها در دو کشور آمریکا و سوئد به صورت الکترونیک و در ژاپن، در اکثر موارد به صورت دستی انجام می‌شود. از این رو، اطلاعات مورد نیاز مدیران سلامت سالمندان به‌موقع و سریع در اختیار آنان قرار می‌گیرد. همچنین، با استفاده از نتایج مرحله اول و دوم و نظرات خبرگان در سه دور دلفی، اجزای الگوی سیستم اطلاعات مدیریت سلامت سالمندان در ایران در چهار محور (مستند سازی داده‌ها، ویژگی داده، تحلیل و گزارش دهی داده و توزیع و دسترسی اطلاعات) تدوین گردید. سرانجام، الگوی مفهومی سیستم اطلاعات مدیریت سلامت سالمندان با استفاده از زبان مدل سازی یکپارچه ترسیم شد.

نتیجه‌گیری: الگوی طراحی شده برای ایران، از نظر ساختاری تا حدودی شبیه کشورهای مورد مطالعه است. همکاری وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت تعاون و رفاه اجتماعی و سایر مراکز ارائه‌دهنده خدمات به سالمندان برای تحقق این هدف و پیاده‌سازی سیستم اطلاعات مدیریت سلامت سالمندان امری ضروری است. همچنین، طراحی الگوی مفهومی سیستم اطلاعات مدیریت سلامت سالمندان می‌تواند مدیران را در درک بهتر اجزای مدل سیستم مذکور یاری نماید تا برای اجرای آن گامهای موثری برداشته شود.

کلیدواژه‌ها: الگوی مفهومی، سیستم اطلاعات مدیریت سلامت، مجموعه حداقل داده‌ها، ساختار